

Devlet Tiyatrosu ve kuruluşu hakkında Kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Bütçe Komisyonları raporu (1/556)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayn : 71 - 888, 6 - 1756

10. V. 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Tiyatrosu Kuruluşu hakkında Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 6. V. 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçe ve ilâşikleriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Tiyatrosu Kuruluşu hakkındaki Kanun gerekçesi

On bir yıl önce kurulmuş olan Ankara Devlet Konservatuarı Opera ve Tiyatro bölümleri 8 yıl önce ilk mezunlarını vermiştir. Orkestra ve Koro heyetleri ile büyük bir yekûn tutan bu topluluk Devlet Konservatuarı Tatbikat Sahnesi ve Opera Stüdyosu adı altında geçici tedbirler ve ödeneklerle 8 yıldan beri Ankara'da opera ve tiyatro temsilleri vererek geniş takdir uyandırmıştır. Elde, sistemli çalışmaları sağlıyan kanun ve ödenekler bulunmadığı için, sürekli ve istenildiği gibi verimli olmamıştır. Bu süreksizliğin ve verimsizliğin sebeplerinden biri de çalışmaları çerçeveliyen esaslı bir yerin bulunmayışıdır. Bu mahzur halen ortadan kalkmış ve Ankara, teknik kuruluşları ve binasıyla güzel bir tiyatroya kavuşmuş bulunmaktadır. Bundan böyle bu binada sürekli ve sistemli çalışmalara başlanacaktır. Türk dram ve musiki sanatının mutlu bir dönüm noktası telâkki edilebilecek bu imkânın yanında, sanatkârlarımızı, sanat hayatının gerektirdiği şartlara kavuşturmak yükümünü duyan Bakanlık ilişik kanun tasarısını hazırlamıştır. Tasarıya hâkim olan başlıca düşünce ve prensipler şunlardır:

L) Temsil edeceği yerli ve yabancı eserlerle halkın genel eğitimini, yurt ve güzellik sevgisini, dil ve kültürünü yükseltmek, Türk dram ve musiki sanatının yayılmasını, gelişmesini sağlamak,

2. Bütün başka memleketlerde olduğu gibi sanatkârı memur çerçevesi içinde mütalâa etmek, esas olan istidat ve formasyonların, kendi şartları içinde gelişmesini temin etmek.
3. İstidatları değerlendirmek,
4. Her sanatkâra geniş imkânlar içinde, kendi istidat ve değerini göstermesini ve bunun karşılığını almasını mümkün kılmak,
5. Sanatkârların bareme, süreye ve kıdeme bağlı tutumlarıyla onlara kendi özellikleri içinde her zaman başarıma imkânlarını vermek,
6. Sanat hayatının gerekli kıldığı disiplini programlı çalışmaları sağlamak,
7. Yurt içinde ve dışında Türk dram ve musiki sanatını yayarak Türk dilini şive birliğini vücuda getirmek.
8. Yurdun her tarafını dolaşarak, halk eğitimi üzerinde müessir olan gezici gruplarla birkaç büyük şehrimizde çalışan topluluklar üzerinde düzenleyici rol oynamak suretiyle onların, genel

eđitime hizmet edici hale gelmelerine yardım etmek.

Tasarı, sanatın gelişmesini, yukarda da arz edildiği gibi barem süre ve kıdem esaslarının dışında kendi olaylarının gereğine uyarak mütalâa ettiği için sanatkârlar kadro ile çerçeveslendirilmemiştir.

Tasarı, sanat çalışmalarını, Millî Eğitim Bakanlığının genel denetlemesi altında ve kendi özelliği içinde yürütmek esasını kabul etmiştir.

Tasarı, sanat hayatını ve sanatkârın yetişmek imkânını kayıt altına almamıştır. Bir meslek okulundan mezun olmıyan fakat kabiliyetli ve kendisini yetiştirmiş vatandaşların da Devlet Tiyatrosuna sanatkâr olarak girmelerini prensip olarak kabul etmektedir.

Bu maksatlarla ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. 1/556

Karar No. 25

26 . V . 1949

Yüksek Başkanlığa

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 6 . V . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve 11 . V . 1949 tarihinde Komisyonumuza havale buyurulan Devlet Tiyatrosu hakkındaki Kanun tasarısı gerekçesiyle birlikte Millî Eğitim Bakanı hazır olduğu halde Komisyonumuzda incelenerek aşağıdaki kararlar alındı :

Tiyatro Devlet tiyatrosu da olsa, herşeyden önce zevke ve düşünceye hitap ettiği ve ancak dolayısıyla seviyeyi yükseltmeye yaradığı için, tasarıdan Devlet Tiyatrosunun amacını belirten ikinci madde çıkarılmıştır. Üçüncü maddenin Umum Müdürün tâyinine taallük eden fıkrası, tâyinleri bir arada toplıyan beşinci maddeye eklenmiştir.

Dördüncü madde, edebi heyete dâhil bulunan üç üyenin edebiyat ve sanat alanında tanınmış üç zattan ve raportör vazifesini görecek olan bir Genel Sekreterden ibaret olması zaruri görülmüş, yılda en çok on, on beş eser incelenecek olan böyle bir heyetin üç üyesine her toplandı için elli lirayı geçmiyen bir ücret verilmesi, ayrıca edebi heyete, incelenecek eserlerin nevine göre dram veya opera bölümlerinden bir sanatkârın unum müdürce seçilerek katılması; tasarınn beşinci maddesindeki Yönetim Kuruluna, bu kurul Devlet Tiyatrosu sanatkârlarının çalışmalarını denetlemek, onları derecelerinde yük-

selmek veya indirmek yetkisini haiz olduğu için, edebi heyet başkanı ile opera ve dram bölümleri sanatkârlarının kendi aralarından seçecekleri birer artistin iştirak etmesi faydalı görülmüştür. Tasarınn üçüncü, dördüncü ve yedinci maddelerinde umum müdürün, yardımcısının edebî heyet üyelerinin ve kadro dâhilindeki her çeşit memur ve hizmetlilerin tâyinlerine taallük eden hükümler bir arada, beşinci madde olarak mütalâa olunmuştur. Korrepetitörlere süflörlere ve kılavuzlara Devlet Tiyatrosu sanatkârı denilemeyeceği, Devlet Tiyatrosunda çalışan sanatkârların orada çalıştıkları müddetçe tabiatıyla Devlet Tiyatrosu sanakârı sayılacakları, ayrıldıktan sonra o unvanı taşıyamıyacakları için, tasarınn altıncı maddesi çıkarılmıştır.

Devlet Tiyatrosuna intisap edecek olan büyük emeklerle yetişmiş konservatuvar mezunlarının daha iyi yetişmelerini ve kabiliyetlerinin belirmesine imkân verilmesini; bunlardan mecburi hizmeti olup da staj yılı sonunda Devlet Tiyatrosuna alınmıyanların başka hizmetlerde çalışmalarını sağlamak maksadiyle, tasarınn 7 nci maddesine «Devlet Konservatuvarı mezunları sözleşmeye tâbi olmaksızın Devlet Tiyatrosuna girerler. Bunlar bir yıl müddetle stajiyer olarak çalışırlar. Bu müddetin bitiminde Yönetim Kurulu tarafından bir imtihana tâbi tutulurlar. İmtihan sonunda başarı gösterenler ilk

sözleşmede bu kurulca üçüncü sınıfa ayrılırlar. İmtihan neticesinde Devlet Tiyatrosuna alınmayanlar tiyatrodan çıkarılır. Bunlardan mecburi hizmeti olanlar Millî Eğitim Bakanlığının uygun göreceği hizmetlerde çalıştırılırlar» hükümleri ilâve olunmuştur.

Umum Müdürle sanatkârlar arasında yapılacak sözleşmelerin harç ve resme tâbi olmamalarını sağlamak maksadiyle, tasarıya 9 ncü madde olarak : (Umum müdürle sanatkârlar arasında yapılacak sözleşmeler Yönetim Kurulu üyelerinden iki zatın huzurunda imzalanır, sözleşmeye o suretle şerh verilir. Bu sözleşmeler noter huzurunda yapılmış sözleşmeler hükmündedir. Bu sözleşme hiçbir harç ve resme tâbi değildir) hükümleri konulmuştur.

Devlet Konservatuvarının Devlet Tiyatrosuna sanatkâr yetiştiren bir müessese bulunduğu, yetişen sanatkârların hem konservatuvar da hem de Devlet Tiyatrosunda çalışmalarının faydalı, bâzan da zaruri olacağı dikkate alınarak, her iki müessesede vazife almalarını sağlamak maksadiyle «Konservatuvarda öğretmen olarak çalışanlar Devlet Tiyatrosunda ek görev alabilirler. Devlet Tiyatrosunda sözleşme ile iş alanlar Devlet Konservatuvarında ücretle ders verebilirler. Bunlar 3656 ve 3659 sayılı Kanunların hükümlerine tâbi değildirler. Alacakları ek görev ücretleri, sözleşme ile alındıkları sınıfa ait ücretin yarısını geçemez.» Hükümleri tasarısına 16 ncü olarak eklenmiştir.

Devlet Tiyatrosu sanatkârlarının, okuma ve inceleme maksadiyle başka memleketlere yolluk ve ücret alarak gitmelerini temin etmek için «Devlet Tiyatrosu sanatkârlarını okuma ve inceleme maksadiyle başka memleketlere yolluk ve ücret vererek göndermeye, hastalananları lüzum ve zaruretlere göre memleket içinde veya dışında tedavi ettirmeye Devlet Tiyatrosu Umum Müdürü, Yönetim Kurulundan karar almak suretiyle göndermeye yetkilidir» hükümlerinin, 17 ncü madde olarak tasarıya ilâvesine lüzum görülmüştür.

Tasarının 8 ncü maddesinde dört sınıfa ayrılan sanatkârlar üç sınıfa indirilmiş, ayrıca stajyer sınıfı ihdas olunmuş ve büyük güc-

lükler arzeden tiyatro mesleğini teşvik etmek maksadiyle birinci sınıf sanatkârların alacakları en yüksek ücret olan 700 lira, 800 e çıkarılmış, sanatkârların ayrılacakları sınıflarda alacakları ücreti küçümsememeleri ve ilerisi için ümitli bulunmaları için sınıflar, âzami ve asgari hadler içinde mütalâa olunmuştur. Ayrıca Devlet Tiyatrosunun her zaman kazanç sağlayacağı ihtimali de düşünülerek tasarıdaki «Sanatkârlara, müessesenin kazanç durumuna göre» fıkrasının yerine «Müessesenin hasılat durumuna göre» fıkrası konulmuş ve 24 ncü madde olarak şu hükümler tasarıya konulmuştur: Devlet Tiyatrosu sanatkârları aşağıda gösterilen sınıflara göre ücretle hizmete alınırlar.

	Lira
Stajyer	250
Üçüncü sınıf	300 - 400
İkinci sınıf	401 - 600
Birinci sınıf	601 - 800

Sanatkârlara, Müessesenin hasılat durumuna göre bu ücretleri dışında aldıkları ücretlerin % 50 sini geçmemek üzere Yönetim Kurulunca tesbit ve Millî Eğitim Bakanlığınca tasvip olunacak esaslara göre aylık prim verilir.)

Tasarıdaki ikinci maddenin kaldırılması ve yeni maddelerin ilâvesi dolayısıyla madde numaraları yeniden düzenlenmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Eğitim Komisyonu Başkanı

<i>C. Dursunoğlu</i>	Sözcü <i>S. K. Yetkin</i>	Kâtip <i>T. Taşkıran</i>
Balıkesir		Bolu
<i>Eminittin Çeliköz</i>		<i>H. R. Öymen</i>
Çorum	Erzincan	İstanbul
<i>H. Ilgaz</i>	<i>R. Bayındır</i>	<i>F. N. Çamlıbel</i>
İzmir		Maraş
<i>E. Çınar</i>		<i>Dr. K. İdil</i>
Maraş		Trabzon
Gerekçeye konmasını istediğim nokta konmamış muhalifim		<i>M. R. Tarakçoğlu</i>
<i>E. Soysal</i>		

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Karar No. 160

Esas No. 1/556

4 . VI . 1949

Yüksek Başkanlığa

Devlet Tiyatrosu kuruluşu hakkında Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 10 . V . 1949 tarihli ve 6/1756 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan Kanun tasarısı Millî Eğitim Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Millî Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü :

Tasarının 3829 sayılı Kanunla 20 . V . 1940 tarihinde kurulan Devlet Konservatuvarının gerek temsil kısmından ve gerekse müzik kısmından senelerden beri mezun olanların sanat hayatlarını tanzim etmek üzere bir Devlet Tiyatrosu teşkil edilmesi ve bu müessesenin çalışmasının bir esasa bağlanarak kadrosunun tesbiti lüzumu göz önünde bulundurularak hazırlandığı yapılan açıklamalardan anlaşılmış ve Komisyonumuzca da esas itibariyle kabule değer görülmüştür.

Millî Eğitim Komisyonunun hazırladığı metin üzerinde Komisyonumuzca yapılan görüşmelerde tasarının birinci ve ikinci maddelerinin birleştirilerek bir madde halinde tedvini uygun görüldüğünden bu maddeler birleştirilmiş ve yazılışa ait bâzı değişikliklerle birinci madde olarak kabul edilmiştir.

Üçüncü madde ikinci, dördüncü madde, üçüncü madde olarak ve beşinci madde dördüncü madde olarak ve bâzı ibare değişiklikleriyle kabul edilmiştir.

Tasarının altıncı maddesi iki kısma ayrılmış ve tiyatro sanatkârlarını tatad etmekte olan kısmı belirtilmiş ve bu konuda Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde dekoratörler, korepetitörler, süflörler ve kondüvitlerin de tiyatro sanatkârlarından oldukları açıklanmış ve bunların da bu madde şümulüne alınması Komisyonumuzca uygun görülmüş ve tertibe ait bir değişikliklerle madde beşinci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının altıncı maddesinin diğer kısmı ki, Konservatuvar mezunlarının hepsinin Devlet Ti-

yatrosuna alınmalarını mecburi kılacak şekilde yazılmış olup, Komisyonumuz, Konservatuvar mezunlarının günden güne çoğalmalarını göz önünde tutarak bunların cümlesinin mecburi bir surette Devlet Tiyatrosu kadrosuna alınmalarına memlekette başka tiyatroların kurulması ve sanatın serbest sahada da inkişafı bakımlarından mahzurlu görmüş ve Devlet Tiyatrosuna alınacakların yalnız stajiyer kadrosuna göre tahdidini ve bunlardan mecburi hizmeti olanların Bakanlıkca uygun görülecek görevde çalışmalarını mecburi kılacak hükümler koyarak madde altıncı madde olmak üzere kabul edilmiştir.

Tasarının yedinci, sekizinci, dokuzuncu maddeleri ibare değişikliği ile ve vuzuhu temin edecek şekilde yeniden yazılmış ve tasarının yirmi dördüncü maddesi onuncu madde olarak ve stajiyer kelimesi ilâvesiyle kabul edilmiştir.

Tasarının onuncu maddesi stajiyer kelimesi ilâvesiyle on birinci madde olarak, on birinci maddesi aynıyle on ikinci madde olarak on ikinci, on üçüncü, on dördüncü, on beşinci maddeleri bâzı ibare düzeltmeleri ve vuzuh temin edecek değişikliklerle on üç, on dört, on beş ve on altıncı maddeler olarak kabul edilmişlerdir.

Devlet Tiyatrosunda sözleşme ile iş almış sanatkârlar hakkında 3888 sayılı Kanun ile bu yolda tesis edilmiş bulunan hükümlerin ve Devlet Konservatuvarının aylıklı öğretmenlerinden Devlet Tiyatrosu sanatkârlığına alınacaklar hakkında da bu kanunun 10 ncu maddesi yerine 3656 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin uygulanması uygun görülerek bu esas dairesinde tasarının 16 nci maddesi 17 nci madde olarak yeniden yazılmıştır.

17 nci madde ibare değişikliğiyle 18 nci madde olarak yeniden yazılmış ve 18 nci madde, Filarmonik Orkestrasına ait kayıt çıkarılmak suretiyle 19 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunun 19 ve 20 nci madde olarak kabul ettiği Hükümetin 18 ve 19 ncu

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Tiyatrosu Kuruluşu hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Ankara'da Millî Eğitim Bakanlığına bağlı tüzel kişiliği haiz, dram ve opera bölümlerini ihtiva eden bir Devlet Tiyatrosu kurulmuştur. Devlet Tiyatrosu bir umum müdür tarafından idare edilir. Dram ve opera bölümlerinin başında birer başrejisör bulunur.

MADDE 2. — Devlet Tiyatrosunda oynanacak eserler edebî heyet tarafından seçilir. Bu heyet sanat ve edebiyat alanında tanınmış üç zat ile umum müdürden ve bir raportörden teşekkül eder. Heyet başkanını kendi arasından seçer. Tetkik olunacak eserlerin nevine göre dram veya opera bölümünden umum müdürce seçilecek bir sanatkâr heyetin müzakerelerine iştirak eder. Eser opera bölümünden olduğu takdirde opera bölümü başrejisörüyle orkestra şefi de heyete katılır. Edebi heyetin tiyatrodaki memur bulunmayan üyelerine senede 20 toplantıdan fazla olmak ve her toplantı için 50 lirayı geçmemek üzere bir huzur hakkı verilir.

MADDE 3. — Devlet Tiyatrosunun teknik, sanat ve disiplin işlerine bakmak üzere tiyatro ve opera bölümlerinin başrejisörleri, orkestra şefi, edebî heyet başkanı ile opera ve dram bölümleri sanatkârlarının kendi aralarından seçecekleri birer sanatkârdan mürekkep bir yönetim kurulu vardır. Umum müdür bu kurulun başkanıdır.

MADDE 4. — Devlet Tiyatrosunda görevlendirileceklerden :

A) Umum müdür Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine müşterek karar ile ve 3656 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmüne göre;

B) Umum müdür yardımcısı, edebî heyet raportörü, başrejisörler, orkestra şefleri ve ya-

Hü.

Edebi Heyet üyelerinin tâyinleri hakkında 3656 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

MADDE 5. — Devlet Tiyatrosunda genel müdür ve yardımcısıyla opera ve dram başrejisörlerinden ve orkestra şefinden kurulmuş beş kişilik bir Yönetim Kurulu vardır. Devlet Tiyatrosunun bütün yönetim, seçim ve disiplin işleri bu kurulca görülür.

MADDE 6. — Başrejisörler, rejisör ve rejisör yardımcıları, orkestra, koro ve bale heyetleri şef ve şef yardımcılığı ile üyeleri, opera solistleri, dram artistleri, korrepetitörler, suflörler ve klavuzlar (Devlet Tiyatrosu sanatkârı) adını alırlar.

MADDE 7. — Devlet Tiyatrosu sanatkârları genel müdür ile aralarında yapılacak bir yıl süreli sözleşmelerle hizmete alınır veya hizmetlerine devam ederler. Devlet Tiyatrosu sanatkârlarından başrejisörlerle orkestra şefi Millî Eğitim Bakanlığının muvafakati alındıktan sonra genel müdür tarafından hizmete alınır. Kadro dahilindeki her çeşit memur ve hizmetlilerin tâyini Genel Müdür tarafından yapılır.

MADDE 8. — Devlet tiyatrosu sanatkârları aşağıda gösterilen sınıflara göre ücretle hizmete alınır:

Sınıf	Aylık ücret
4. sınıf	250
3. »	350
2. »	500
1. »	700

Sanatkârlara müessesenin kazanç durumuna göre bu ücretleri dışında, mukavelelerinde tasrih edilmek ve aldıkları ücretlerin % 50 sini geçmemek üzere, Yönetim Kurulunca tesbit ve Millî Eğitim Bakanlığınca tasvip olunacak esaslara göre aylık prim verilebilir.

M. E. K.

ve yabancı uzmanlar genel müdürün teklifi üzerine millî Eğitim Bakanlığınca;

C) Edebî heyete girecek sanat alanında tanınmış olan üç üye Millî Eğitim Bakanlığınca;

D) Devlet Tiyatrosu kadrosu dâhilindeki her çeşit memur ve hizmetliler umum müdürlükçe.

MADDE 6. — Devlet Tiyatrosu sanatkârları umum müdür ile aralarında yapılacak bir yıl süreli sözleşmelerle hizmete alınır veya hizmetlerine devam ederler.

Devlet Konservatuvarı mezunları sözleşmeye tâbi olmaksızın Devlet Tiyatrosuna girerler. Bunlar bir yıl müddetle stajiyer olarak çalışırlar. Bu müddetin bitiminde yönetim kurulu tarafından bir imtihana tâbi tutulurlar. İmtihan sonunda başarı gösterenler ilk sözleşmede bu kurulca üçüncü sınıfa ayrılırlar.

İmtihan neticesinde Devlet Tiyatrosuna alınmayanlar tiyatrodan çıkarılırlar. Bunlardan mecburi hizmeti olanlar Millî Eğitim Bakanlığının uygun göreceği hizmetlerde çalıştırılır.

Devlet Tiyatrosu sanatkârları :

Başrejisörler, rejisör ve rejisör yardımcılığı, orkestra koro ve bale heyetleri, şef ve şef yardımcılığı ile üyeleri, opera solistleri, dram artistlerinden ibarettir.

maddeleri aynıyle 20 nci ve 21 nci maddeler olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 21 nci maddesi 22 nci ve 22 nci maddesi 23 ncü ve 23 ncü maddesi de 24 ncü madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunun aynen kabul ettiği Hükümetin geçici birinci maddesi Komisyonumuzca da aynıyle kabul edilmiş geçici ikinci madde Yüksek Meclisce müzakere ve intaç edilmek üzere olan Emekli Kanununun esaslarına göre yeniden yazılmıştır.

Hükümetin 3 ncü geçici maddesi aynıyle kabul edilmiş ve dördüncü geçici madde Millî Eğitim Komisyonunun kabulü dairesinde Komisyonumuzca da kabul edilmiştir.

Tasarının 25 nci yürürlük maddesi yayım tarihi olarak değiştirilmiş 26 ncı madde Hükümet teklifi gibi kabul edilmiştir.

Bu esaslar dairesinde yeniden yazılan tasarı

ivedilikle görüşülmesi dileğiyle Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Mardin	Ankara	Ankara
R. Erten	M. Eriş	F. Öymen
Amasya		Ankara
A. K. Yiğitoğlu		N. C. Akkerman
Ankara	Aydın	Bursa
Dr. A. H. Selgil	R. Alpman	F. Bük
Çoruh		Diyarbakır
Dr. C. Kazancıoğlu		Ş. Uluğ
Edirne		İstanbul
M. N. Gündüzalp		Dr. A. Advar
Kastamonu		Kastamonu
M. Akalın		T. Coşkan
Konya	Niğde	Urfa
M. A. Binal	R. Gürsoy	E. Tekeli

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Tiyatrosu Kuruluşu hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Ankara'da Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ve tüzel kişiliği haiz bir Devlet Tiyatrosu kurulmuştur.

MADDE 2. — Devlet Tiyatrosunun amacı Türk musiki ve dram sanatının gelişmesini ve yayılmasını sağlamaktır. Çalışmalarında halkın genel eğitimi, yurt ve güzellik sevgisini, dil ve kültürünü yükseltmek esastır. Bu maksatla Devlet Tiyatrosu musikili ve musikisiz her çeşit sahne ve temsil faaliyetleri ve konserler tertip eder.

MADDE 3. — Devlet Tiyatrosunu bir genel müdür idare eder, Genel müdür, Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine müşterek karar ile tâyin olunur. Devlet Tiyatrosunun opera ve dram olmak üzere iki bölümü vardır. Opera ve dram bölümlerinin başında birer başrejisör bulunur.

MADDE 4. — Devlet Tiyatrosunda oynanacak eserleri seçmekle görevli bir Edebî Heyet bulunur. Bu heyetin üç üyesi vardır. Genel müdür bu heyetin tabîi başkanıdır.

Genel müdür yardımcısı ve Edebî Heyet üyeleri Genel müdürün teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca tâyin olunur. Genel müdür ile

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Tiyatrosu Kuruluşu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Ankara'da Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Tüzel kişiliği haiz bir Devlet Tiyatrosu kurulmuştur.

MADDE 2. — Devlet Tiyatrosunun Dram ve Opera bölümleri vardır. Başında sanat alanında tanınmış bir Umum Müdür bulunur. Dram ve Opera bölümlerinin çalışmalarını birer Başrejisör idare eder.

MADDE 3. — Devlet Tiyatrosunda oynanacak eserleri edebî heyet seçer. Bu heyet edebiyat ve sanat alanında tanınmış üç zat ile Umum Müdürdan ve heyetin Genel Sekreterinden kurulur.

Bu heyet, Başkanını kendi arasından seçer, heyette incelenecek eserlerin nevine göre dram ve opera bölümlerinden bir sanatkâr Umum Müdürece seçilerek çağrılır.

Eser opera neviden olduğu takdirde bu heyete opera bölümü başrejisörü ile Orkestra şefi katılır.

Edebî heyette üye bulunan edebiyat ve sanat alanında tanınmış üç üyeye her toplantı için senede 20 toplantıdan fazla olmamak ve 50 lira geçmemek üzere huzur hakkı verilir.

MADDE 4. — Devlet Tiyatrosunun teknik, artistik ve disiplin işlerine bakmak üzere bir yönetim kurulu vardır. Umum Müdürün Başkanlığında toplanan bu kurulun üyeleri şunlardır :

Tiyatro ve opera bölümlerinin başrejisörleri, Orkestra şefi, edebî heyet başkanı, Devlet Tiyatrosu opera ve dram bölümleri sanatkârlarının kendi aralarından seçecekleri birer artist.

MADDE 5. — Devlet Tiyatrosunda görevlendirilecekler aşağıdaki şekilde alınır :

A) Umum müdür Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine müşterek kararname ve 3656 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmüne göre ;

B) Umum müdür yardımcısı, edebî heyet genel sekreteri, başrejisörler, orkestra şefleri

B. K.

bancı uzmanlar umum müdürün teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanı tarafından;

C) Edebi heyet üyeleri Millî Eğitim Bakanı tarafından;

D) Devlet Tiyatrosu kadrosu dâhilindeki her çeşit memur ve hizmetliler umum müdür tarafından işe alınırlar.

MADDE 5. — Başrejisörler, rejisörler ve rejisör yardımcıları orkestra, koro, bale heyetlerinin şefleri, şef yardımcıları ve üyeleri opera solisleri, dram artistleri, dekoratörler, korepeditörler, süflörler ve kondüvitler Devlet Tiyatrosu sanatkârı adını alırlar. Devlet Tiyatrosu sanatkârları yönetim kurulu kararı üzerine umum müdürle aralarında yapılacak bir yıl süreli sözleşmelerle hizmete alınırlar. Bunların sözleşmelerinin sonunda hizmete devamları da aynı usule tâbidir.

MADDE 6. — Devlet Konservatuvarı mezunları stajiyer kadrolarına göre sözleşmeye tâbi olmaksızın Devlet Tiyatrosuna alınırlar. Bunlar bir yıl müddetle stajiyer olarak çalışırlar. Bu müddetin bitiminde yönetim kurulu tarafından imtihana tâbi tutularak başarı gösterenler üçüncü sınıf sanatkârlığa ayrılır ve sözleşmeye bağlanırlar. İmtihan neticesinde başarı gösteremiyenler vazifeden çıkarılırlar. Bunlardan mecburi hizmeti olanlar Millî Eğitim Bakanlığının uygun göreceği hizmetlerde çalıştırılırlar.

Hü.

MADDE 9. — Devlet tiyatrosu sanatkârlığına ilk defa girebilecekler, Yönetim Kurulu tarafından bir imtihana tâbi tutulurlar. Durumlarına ve imtihan sonunda beliren ehliyetlerine göre sınıfları ve unvanları bu kuruleca tâyin olunur.

MADDE 10. — Sanatkârların gösterecekleri ehliyete göre yükselmeleri, sözleşmelerin yenilenmesi sırasında, Yönetim Kurulunca kararlaştırılır. Bunun gibi Yönetim Kurulu sanatkârların derecelerini indirmeye veya unvanlarını değiştirmeye de yetkilidir.

MADDE 11. — Devlet tiyatrosu sanatkârları tedavisi imkânsız hastalık, vücut teşekkülâtında bozulma veya sakatlanma dolayısıyla veya 30 yıl hizmet sonundaki ayrılma hallerinde ayrılma tazminatı alırlar. Hizmette ölüm halinde de mirasçılarına ölüm tazminatı verilir. Bu tazminatlar ayrılma veya ölüm tarihlerindeki sözleşmelerine göre aldıkları ücretin her hizmet yılı için:

a) Hizmet süresi 15 yıla kadar olanlara

M. E. K.

MADDE 7. — Devlet Tiyatrosuna sözleşme ile ilk defa girecek olan sanatkârlar yönetim kurulu tarafından bir imtihana tâbi tutulur. İmtihan sonunda başarı gösterenler kabiliyet derecelerine göre bu kuruleca sınıflara ayrılır.

Memleketin sahne hayatında çalışma ve başarılarıyla tanınmış olanlar ise Yönetim Kurulu kararı ile ve imtihansız olarak alınıp ve kendileriyle sözleşme yapılır.

MADDE 8. — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Umum müdürler sanatkârlar arasında yapılacak sözleşmeler yönetim kurulu üyelerinden iki zatın huzurunda imzalanır. Sözleşmeye o suretle şerh verilir. Bu sözleşmeler noter huzurunda yapılmış sözleşmeler hükmündedir ve hiç bir harç ve resme tâbi değildir.

MADDE 10. — Devlet Tiyatrosu sanatkârları tedavisi imkânsız hastalık, sakatlanma, vücut veya ses bakımından sanatlarında çalışıyacak duruma gelmeleri veya otuz yıl hizmet sonundaki ayrılma hallerinde tazminat alırlar.

Hizmette ölüm halinde de mirasçılarına ölüm tazminatı verilir. Bu tazminat ayrılma veya ölüm tarihlerindeki sözleşmelerine göre aldıkları ücretin her hizmet yılı için :

A) Hizmet süresi 15 yıla kadar olanlar

B. K.

MADDE 7. — Devlet Tiyatrosuna sözleşme ile ilk defa girecek sanatkarlar yönetim kurulu tarafından imtihana tâbi tutulurlar. İmtihan sonunda başarı gösterenler kabiliyet derecelerine göre bu kurulca sınıflara ayrılırlar.

Memleketin sahne hayatında öteden beri yüksek başarı ile tanınmış olanlar yönetim kurulu kararıyla imtihansız olarak alınabilirler ve kendileriyle sözleşme yapılır.

MADDE 8. — Sanatkarların gösterecekleri ehliyete göre yükselmeleri sözleşmelerinin yenilenmesi sırasında, yönetim kurulunca kararlaştırılır. Yönetim Kurulu sanatkarların derecelerini indirmeye ve unvanlarını değiştirmeye yetkilidir.

MADDE 9. — Umum müdürle sanatkarlar arasında yapılacak Sözleşmeler Yönetim Kurulu üyelerinden iki zatın huzurunda imzalanır Sözleşmeye o suretle şerh verilir. Bu sözleşmeler noter huzurunda yapılmış Sözleşmeler hükmündedir. ve hiçbir harç ve resme tâbi değildir.

MADDE 10. — Devlet Tiyatrosu sanatkarları ile stajiyerleri aşağıda gösterilen sınıflara göre ücretle hizmete alınırlar.

Lira

Stajiyer	250
Üçüncü sınıf	300 - 400
İkinci sınıf	401 - 600
Birinci sınıf	601 - 800

Sanatkarlara, müessesenin hasılat durumuna göre bu ücretleri dışında aldıkları ücretin % 50 sini geçmemek üzere Yönetim Kurulunca tesbit ve Millî Eğitim Bakanlığınca tasvip olunacak esaslara göre aylık prim verilir.

MADDE 11. — Devlet Tiyatrosu sanatkarları ve stajiyerleri tedavisi imkânsız hastalık, sakatlanma, vücut veya ses bakımından sanatlarında çalışamayacak duruma gelme veya 30 hizmet yılını doldurarak ayrılma hallerinde tazminat alırlar. Hizmet esnasında öldükleri takdirde mirasçılara ölüm tazminatı verilir. Bu tazminatlar ayrılma veya ölüm tarihlerindeki sözleşmelerine göre;

A) Hizmet süresi 15 yıla kadar olanlara (on

M. E. K.

(15 yıl dâhil) bir aylığı,

b) Hizmet süresi 15 yıldan yukarı olanlara 15 yıla kadar olan kısmı için bir aylığı ve bundan fazlası için 1,5 aylığı nispetinde hesaplanır. Yıl kesirlerinden 6 aya kadar olanı sayılmaz 6 ay ve daha fazlası yıla iblâğ olunur.

MADDE 12. — Devlet Tiyatrosunun gelirleri temsil ve konserler ve yayımlar hasılatıyla bağışlar ve Devletçe yapılacak yardımlardan ibarettir.

MADDE 13. — Devlete ait binalardan Devlet Tiyatrosuna lüzumlu görülenler tesisleriyle birlikte Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca bu müesseseye parasız tahsis edilirler..

MADDE 14. — Devlet Tiyatrosu muameleatında 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Müessesenin alım ve satım muameleleriyle hesap usulleri Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıklarınca müştereken tesbit olunacak esaslara göre yürütülür. Devlet Tiyatrosunun hasılat ve muameleleri her türlü vergi, harç ve resimlerden muaftır.

MADDE 15. — Devlet Tiyatrosunun yıllık bütçesiyle kadroların Yönetim Kurulunca hazırlanır ve Bakanlar Kurulunca onanır.

MADDE 16. — Cumhurbaşkanlığı Filârmik Orkestrası Devlet Konservatuvarından ayrılarak aynı unvan ile Devlet Tiyatrosuna bağlanmıştır. Bu Orkestranın idare işleri idare şef yardımcısının yardımıyla Devlet Tiyatrosu Müdürlü tarafından parasız yürütülür.

MADDE 17. — Edebî Heyetin ve Yönetim Kurulunun görevleri sanatkârların sözleşme, prim, ayrılış ve ölüm tazminatı, tedavi, askerlik, izin, yolluk inceleme salâhiyeti, sanatkârların ilâve hizmet görmeleri, tiyatro dışında çalışmak ve disiplin işleri ile Devlet sanatkârlığı, geçici sanatkârlık, yabancı sanatkâr ve truplar işleri tüzükle belirtilir.

M. E. K.

(15 yıl dâhil) bir aylığı;

B) Hizmet süresi 15 yıldan yukarı olanlara 15 yıla kadar olan kısmı için bir aylığı ve bundan fazlası için bir buçuk aylığı nispetinde hesaplanır. Yıl kesirlerinden altı aya kadar olanı sayılmaz. Altı ay ve daha fazlası yıla iblâğ olunur.

MADDE 11. — Devlet tiyatrosunun gelirleri temsil ve konserler ve oynanacak eserler hakkında tanıtıcı ve aydınlatıcı yayımların hasılatıyla bağışlar ve Devletçe yapılacak yardımlardan ibarettir.

MADDE 12. — Hükümetin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümetin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Hükümetin 15 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Hükümetin 16 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Devlet Tiyatrosunda sözleşme ile iş almış olanlara Devlet Konservatuvarında ücretle ders verilebilir.

Konservatuvarda öğretmen olarak çalışanlar Devlet Tiyatrosunda ek görev alabilirler. Bunlar 3656 ve 3659 sayılı Kanun hükümlerine tâbi değildirler. Alacakları ek görev ücretleri sözleşme ile alındıkları sınıfa ait ücretin yarısını geçemez.

B. K.

beş yıl dâhil) her hizmet yılı için birer aylık,

B) Hizmet süresi 15 yıldan fazla olanlara 15 yıla kadar olan kısmı için her hizmet yılına birer aylık ve bundan fazlası için her hizmet yılına birer buçuk aylık nispetinde hesaplanır. Yıl kesirlerinden altı aya kadar olanı sayılmaz. Altı ay ve daha fazlası yıla iblâğ olunur.

MADDE 12. — Devlet Tiyatrosu gelirleri temsiller, konserler ve yayınlar hasılatıyla bağışlar ve Devletçe yapılacak yardımlardan ibarettir.

MADDE 13. — Devlete ait binalardan Devlet Tiyatrosuna lüzumlu görülenler Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca eşya ve tesisleriyle beraber bu müesseseye parasız olarak tahsis edilebilir.

MADDE 14. — Devlet Tiyatrosu muamelâtında 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Müessesenin alım ve satım muameleleriyle hesap usulleri Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıklarınca müştereken tesbit olunacak esaslara göre yürütülür. Devlet Tiyatrosunun hâsılat ve muameleleri her türlü vergi, harç ve resimlerden muaftır.

MADDE 15. — Devlet Tiyatrosunun Bütçesi ve kadroları Yönetim Kurulunca hazırlanır ve Bakanlar Kurulunca onanır.

MADDE 16. — Cumhurbaşkanlığı Filârmolik Orkestrası Devlet Konservatuvarından ayrılarak aynı ünvan ile Devlet Tiyatrosuna bağlanmıştır. Bu Orkestranın idare işleri idari şef yardımcısının yardımıyla Devlet Tiyatrosu Umum Müdürü tarafından parasız olarak yürütülür.

MADDE 17. — Devlet Tiyatrosunda sözleşme ile iş almış sanatkârlardan Devlet Konservatuvarında öğretmenliğe tâyin edilecekler hakkında 3888 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Devlet Konservatuvarı aylıklı öğretmenlerinden Devlet Tiyatrosunda sanatkârlığa alınacaklar hakkında bu kanunun 10 ncu maddesi hükmü tatbik edilmiyerek kendilerine 3656 sa-

MADDE 18. — Devlet Tiyatrosunun Bakanlar Kurulunca tasdik edilecek olan bütçe ve kadroları ile gerek bunlara dayanılarak yıl içinde yapılacak masraflara gerek gelirlere ait evrak, tetkik ve vize edilmek üzere katî hesap cetvelleriyle birlikte yıl sonlarından itibaren en çok 3 ay içinde Sayıştaya gönderilir.

MADDE 19. — Millî Eğitim Bakanlığı Kuruluş kadroları hakkındaki 10 . VI . 1946 tarihli ve 4926 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin VIII işaretli kısmının Tatbikat Sahnesi başlığı altındaki kadrolarla aynı kanuna bağlı (2) sayılı cetvelin VI işaretli kısmının (Devlet Konservatuarı) başlığı altındaki kadrolardan bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilenler kaldırılmıştır.

MADDE 20. — 20 . V . 1940 tarihli ve 3829 sayılı Kanunun 7 nei ve 9 neu maddeleriyle 10 neu maddesinin Devlet Tiyatrosuna alınacak mezunlar hakkındaki hükümleri, keza aynı kanunun 13 . III . 1945 tarihli ve 4702 sayılı Kanunun 1 nei maddesiyle değiştirilen 8 nei maddesi, 12 . VI . 1936 tarihli ve 3045 sayılı Kanunun 5 . III . 1945 tarihli ve 4701 sayılı Kanunun 3 neu maddesiyle değiştirilen geçici 1 nei

MADDE 17. — Devlet Tiyatrosu sanatkarlarını okuma veya inceleme kastiyle başka memlekete yolluk ve ücret vererek göndermeye, hastalananları lüzum ve zaruretlere göre memleket içinde veya dışında tedavi ettirmeye Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü yetkilidir. Bu hususlar için yönetim kurulundan karar alınır.

MADDE 18. — Sanatkârların sözleşme, prim, tedavi, ayrılış ve ölüm tazminatı askerlik, izin, yaz tatili, tatil aylarında Devlet tiyatrosu dışında kendi hesaplarına çalışma, yolluk, inceleme seyahati, disiplin işleri ile yabancı sanatkar ve trup getirme işleri, Cumhurbaşkanlığı Fihârmonik Orkestrası Üye ve şeflerinin operada çalıştıkları zaman alacakları ücretin miktarı ve tiyatronun iç yönetim işleri bir tüzükle belirtilir.

MADDE 19. — Hükümetin 18 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Hükümetin 19 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — 20 . V . 1940 tarihli ve 3829 sayılı Kanunun 7 nei ve 9 neu maddeleriyle 10 neu maddesinin Devlet Tiyatrosuna alınacak mezunlar hakkındaki hükümleri, keza aynı kanunun 13 . III . 1945 tarihli ve 4702 sayılı Kanunun birinci maddesiyle değiştirilen 8 nei maddesi, 12 . VI . 1936 tarihli ve 3045 sayılı Kanunun 5 . III . 1945 tarihli ve 4701 sayılı Kanunun 3 neu maddesiyle değiştirilen geçici bi-

B. K.

yılı Kanununun 22 nci maddesi gereğince ücret ödenir.

MADDE 18. — Devlet Tiyatrosu sanatkârlarını okuma veya inceleme maksadiyle yolluk ve ücret vererek başka memleketlere göndermeye, hastalananları lüzum ve zaruretlere göre memleket içinde veya dışında tedavi ettirmeye Devlet Tiyatrosu Umum Müdürlüğü yetkilidir. Bu hususlar için Yönetim Kurulundan karar alınır.

MADDE 19. — Sanatkârların sözleşme, prim, tedavi, ayrılış ve ölüm tazminatı, askerlik, izin, yaz tatili aylarında Devlet Tiyatrosu dışında kendi hesaplarına çalışma, yolluk, inceleme seyahati ve disiplin işleriyle yabancı sanatkâr ve trup getirme ve Tiyatronun iç yönetim işleri bir tüzükle belirtilir.

MADDE 20. — Devlet Tiyatrosunun Bakanlar Kurulunca tasdik edilecek olan bütçe ve kadrolariyle bunlara dayanılarak yıl içinde yapılacak masraflara ve gelirlere ait evrak tetkik ve vize edilmek üzere kesin hesap cetvelleriyle birlikte yıl sonlarından itibaren en çok üç ay içinde Sayıştaya gönderilir.

MADDE 21. — Millî Eğitim Bakanlığının kuruluş kadroları hakkındaki 10 . VI . 1946 tarihli ve 4926 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 8 işaretli kısmının tatbikat sahnesi başlığı altındaki kadrolarla aynı kanuna bağlı (2) sayılı cetvelin 4 işaretli kısmının (Devlet Konservatuvarı) başlığı altındaki kadrolardan bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilenler kaldırılmıştır.

MADDE 22. — 20 . V . 1940 tarihli ve 3829 sayılı Kanununun 7 ve 9 ncu maddeleriyle 10 ncu maddesinin Devlet Tiyatrosuna alınacak mezunlar hakkındaki hükümleri keza aynı kanununun 13 . III . 1945 tarihli ve 4702 sayılı Kanununun birinci maddesiyle değiştirilen 8 nci maddesi; 12 . IV . 1936 tarihli ve 3045 sayılı Kanununun 5 . III . 1945 tarihli ve 4701 sayılı Kanununun 3 ncu maddesiyle değiştirilen geçici birinci mad-

Hü.

maddesi 16 . XII . 1940 tarihli ve 3942 sayılı, 28 . VI . 1943 tarihli ve 4450 sayılı Kanunlar kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Devlet Konservatuvarı ve Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası döner sermayesi hakkındaki 4450 sayılı Kanunla verilmiş olan döner sermayenin, sonradan yapılmış olan ilâvelerde dâhil olmak ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih esas tutulmak üzere kanunun yürürlüğünden itibaren Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıkları tarafından bir ay içerisinde bir bilânçosu yaptırılır. Döner sermayenin bu bilânçoya göre tahakkuk eden nakit ve bu mahiyette olan menkul kıymetteki mevcudu ile her türlü hak ve borçları Hazineye geçer. Döner sermayeden sağlanmış olan her çeşit menkul eşya, mefruşat ve demirbaş Devlet Tiyatrosuna devrolunur.

M. E. K.

rinci maddesiyle 16 . XII . 1940 tarihli ve 3942 sayılı Kanunda temsile ait hükümler, 4450 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

MADDE 22. — 16 . XII . 1940 tarihli ve 3942 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir :

(Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası konserlerinden elde edilecek giriş ücretlerinin yarısı Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıklarınca bildirilecek esaslara göre orkestra üyelerine ödenir.)

MADDE 23. — Devlet Konservatuvarında parasız yatılı okuyanlardan Devlet Tiyatrosu sanatkârlarına alınan stajiyer ve sözleşmeli sanatkârların burada geçirdikleri müddet mecburi hizmetlerine mahsup olunur.

MADDE 24. — Devlet Tiyatrosu sanatkârları aşağıda gösterilen sınıflara göre ücretle hizmete alınırlar.

	Lira
Stajiyer	250
Üçüncü sınıf	300 - 400
İkinci sınıf	401 - 600
Birinci sınıf	601 - 800

Sanatkârlara, müessesenin hasılat durumuna göre bu ücretleri dışında aldıkları ücretlerin % 50 sini geçmemek üzere Yönetim Kurulunca tesbit ve Millî Eğitim Bakanlığınca tasvip olunacak esaslara göre aylık prim verilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Hükümetin geçici 1 nci maddesi aynen.

desi, 16 . XII . 1940 tarihli ve 3942 sayılı kanunda temsile ait hükümler ve 4450 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MADDE 23. — 16 . XII . 1940 tarihli ve 3942 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir :

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası konserlerinden elde edilecek giriş ücretlerinin yarısı Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıklarınca belirtilecek esaslara göre orkestra üyelerine ödenir.

MADDE 24. — Devlet Konservatuvarında parasız yatılı okuyanlardan Devlet Tiyatrosu sanatkârlığına alınan stajiyer ve sözleşmeli sanatkârların burada geçirdikleri müddet mecburi hizmetlerine mahsup olunur.

GEÇİCİ MADDE 1. — Devlet Konservatuvarı ve Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası döner sermayesi hakkındaki 4450 sayılı Kanunla verilmiş olan döner sermayenin sonradan yapılmış olan ilâveler de dâhil olmak ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih esas tutulmak üzere kanunun yürürlüğünden itibaren Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıkları tarafından bir ay içerisinde bir bilânçosu yaptırılır. Döner sermayenin bu bilânçoya göre tahakkuk eden nakit ve bu mahiyette olan menkul kıymetteki mevcudu ile her türlü hak ve borçları Hazineye geçer. Döner sermayeden sağlanmış olan her çeşit menkul eşya mefruşat ve demirbaş Devlet Tiyatrosuna devrolunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Devlet Konservatuarı tatbikat sahnesinde sanatkâr olarak çalışmakta bulunan Devlet Konservatuarının çeşitli kanunlarla emeklilik haklarından faydalanmakta olan memur ve hizmetlilerinden bu kanunun genel hükümlerine tevfikan Devlet Tiyatrosu sanatkârlığına alınacakların ayrılış ve ölüm tazminatı hesabından hizmet yılları bu kanundan evvel tatbikat sahnesinde bilfiil sanatkâr olarak geçen hizmetleri emeklilik bakımından ayrıca nazara alınmamak üzere kadro unvanlarına bakılmaksızın bu kanunun yürürlüğünden sonra Devlet Tiyatrosu sanatkârı olarak geçecek hizmetlerine ilâve olunacaktır.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (D) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmında Ankara Devlet Konservatuarı başlığı altında gösterilen kadrolardan bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmındaki ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerden (315 215) lira aynı kısımda (Devlet Tiyatrosuna yardım) adıyla yeniden açılan (613/A) bölümüne olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır.

MADDE 21. — Bu kanun 31 Mayıs 1949 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 22. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
Ş. Günaltay	Başb. Yardımcısı
	<i>Nihat Erim</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
ve Dışişleri B. V.	<i>F. Sürmen</i>
<i>N. E. Sumer</i>	
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>H. Çakır</i>	<i>E. Erişirgil</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
	<i>İ. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. Banguoğlu</i>	<i>Ş. Adalan</i>
Ekonomi ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>C. S. Barlas</i>	<i>Dr. K. Bayizit</i>

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Devlet Konservatuarı tatbikat sahnesinde sanatkâr olarak çalışmakta veya askerde bulunan Devlet Konservatuarının çeşitli kanunlarla emeklilik haklarından faydalanmakta olan memur ve hizmetlilerinden bu kanunun genel hükümlerine tevfikan Devlet Tiyatrosu sanatkârlığına alınacakların ayrılış ve ölüm tazminatı hesabında hizmet yılları bu kanundan evvel tatbikat sahnesinde bilfiil sanatkâr olarak geçen hizmetleri emeklilik bakımından ayrıca nazara alınmak üzere kadro unvanlarına bakılmaksızın bu kanunun yürürlüğünden sonra Devlet tiyatrosu sanatkârı olarak geçecek hizmetlerine ilâve olunacaktır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Hükümetin geçici 3 ncu maddesi aynen.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmındaki ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerden (372 800) lira aynı kısımda (Devlet tiyatrosuna yardım) adıyla yeniden açılan (613/A) bölümüne olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır.

MADDE 25. — Bu kanun 31 Mayıs 1949 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 26. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 2. — Devlet Konservatuvarı tatbikat sahnesinde çalışmış olanlar Devlet Tiyatrosu sanatkârlığına alındıktan sonra bunların ayrılma ve ölüm tazminatı hesaplanırken tatbikat sahnesinde geçmiş olan hizmet müddetleri, kadro ve unvanlarına bakılmaksızın, Devlet Tiyatrosunda geçmiş gibi sayılır. Tatbikat sahnesinde kazandıkları emeklilik hakları muteber olmaz.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (D) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmında Ankara Devlet Konservatuvarı başlığı altında gösterilen kadrolardan bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmındaki ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilen tertiplerden 372 800 lira aynı kısımda Devlet Tiyatrosuna yardım adıyla yeniden açılan 613/A bölümüne olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır.

MADDE 25. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 26. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
	<i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>Dr. Kemal Satır</i>	

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL			[2] SAYILI CETVEL		
<i>Tatbikat sahnesi</i>					
D.	Görevin çeşidi	Sayı Aylık	Görevin Çeşidi	Sayı Ücret	
10	Suflör	1 35	Daktilo	1	75
10	Işık ustası	1 35	Bilet satıcısı	1	115
5	Sahne ressamı	1 80	Gerekçi	1	130
6	» » Yardımcısı	1 70	Kadın Frizörü	1	115
10	İç hizmetler şefi	1 35	Erkek Terzi	1	150
10	Müze memuru	1 35	Kadın »	1	200
11	Ambar memuru	1 30	Bilet yoklayıcısı	3	90
			Gardiropçu	2	90
			Sahne gardiropçusu	2	100
			Sahne ve atelye işçisi	2	230
			» » » »	1	175
			» » » »	1	90
			Odaacı	5	55
<i>Devlet Konservatuvarı</i>					
	Görvin çeşidi	Sayı Ücret			
	Tatbikat sahnesi işleri yardımcısı	1 170			
	Temsil işleri yardımcısı	1 170			
	Teknik işleri yardımcısı	1 170			

[3] SAYILI CETVEL

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Düşülen Lira
558		Aylıklar	
	1	Memurlar aylığı	124 250
559		Ücretler	
	2	Hizmetliler ücreti	17 045
561		Kanunları gereğince verilecek ücretler ve tazminatlar	
	1	4644 sayılı Kanun gereğince verilecek ek görev tazminatı	3 570
562		Yabancı uzman, öğretmen ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri	70 350
580		Lise ve orta okulların tesisat giderleri	
	1	Dersane, yatakhane, mutfak ve hastanelere ilişkin her türlü gereç, döşeme, demirbaş, ders ve yangın aletleri karşılığı	85 000
582		3238, 3803, 4274, 4357, 4459 ve 5129 sayılı kanunlar gereğince ödenecek köy okullarıyla enstitüleri ve köy öğretmenleri giderleri	
	2	Köy öğretmenleri kursları	15 000
			315 215

*Milî Eğitim Komisyonunun değiştirişine bağlı
cetveller*

[1] SAYILI CETVEL				[2] SAYILI CETVEL		
<i>Devlet Konservatuvarı Tatbikat Sahnesi</i>						
D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
11	Asistan	14	30	Daktilo	1	75
10	Süflör	1	35	Bilet satıcısı	1	115
10	Işık ustası	1	35	Gereği	1	130
5	Sahne ressamı	1	80	Kadın frizörü	1	115
6	Sahne ressamı yardımcısı	1	70	Erkek terzi	1	150
10	İç hizmetler şefi	1	35	Kadın terzi	1	200
10	Müze memuru	1	35	Bilet yoklayıcısı	3	90
11	Ambar memuru	1	30	Gardropçu	2	90
	<i>Devlet Konservatuvarı</i>			Sahne gardropçusu	2	100
	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Sahne ve atelye işçileri	2	230
	Tatbikat sahnesi işleri yardımcısı	1	170	» » »	1	175
	Temsil işleri yardımcısı	1	170	» » »	1	90
	Teknik işleri yardımcısı	1	170	Odaçı	5	55

[3] SAYILI CETVEL

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Düşülen
558		Ayrıklar	
	1	Memurlar aylığı	162 050
559		Ücretler	37 800
	2	Hizmetliler ücreti	17 045
561		Kanunlar gereğince verilecek ücretler ve tazminatlar	
	1	4644 sayılı Kanun gereğince verilecek ek görev tazminatı	3 570
562		Yabancı uzman, öğretmen ve hizmetlilerle tercümanların ücretleri	70 350
580		Lise ve ortokulların tesisat giderleri	
	1	Dershane, yatakhane, mutfak ve hastanelere ilişkin her türlü gereç, düşeme, demirbaş, ders ve yangın aletleri karşılığı	85 000
582		3238, 3803, 4274, 4357, 4459 ve 5129 sayılı kanunlar gereğince ödenecek köy okulları ile enstitüleri ve köy eğitimcileri giderleri.	
	2	Köy eğitimcileri kursları	15 000
			372 800